

Alcanyic. - Aire de jota. - "Do- na'm un tros- set de bande- ra catalana"

Crònica de la columna Macià-
Companyes, per Lluís Capdevina.
Arribem ja nit entrada a Alcanyic.
Hi hem arribat en un tren empel-
lat de tortuga la locomotriu del
que patia d'asma.

La tropa es jorna, no sense di-
ficultats, a l'andana de l'estació.
Les cianurs, i embrenem la murra
per la producció. Passem un lloc
passej d'arroses. La nit ha caigut
—en aquestes terres altes el crepus-
cle es ràpid— i al lluny es veu la
llumeta d'Alcanyic, tota esmaltada
de finestres inundades. Carren,
hantes, les agulles del riu i d'una
banda la del parc, anomenada dels
vanta dos brocs. Passem un pont
damunt aquest parc, i damunt el
riu que es, naturalment, on hi ha
calent de construir els ponts.

El poble es tot al carrer i ens
acorreja amb sincer entusiasme.
Són els descamisats, els republica-
nals, els heretges, els dolents. Però
aquesta pobra gent d'aquests po-
bles d'Aragó ha sofert tant amb les
brutalitats i les crueltats dels
franciscans, dels de l'ordre a tot drap,
que es sent alliberada en arribar els
nuestros.

Oserto que en aquesta multitud
que ens aclama abunden les dones,
moltot velles. Quantes velles hi ha
a Alcanyic! I que simpàtiques, que
avulsos son aquestes velles d'Alca-
nyic!

Donomes, si no són milicians, gai-
res no se'n veuen.

Després de rentar-nos bé, després
de sopar, he anat a prendre cafè
a un bar que té una galeria oberta
cap a l'exterior. Acompanyen Antoni Janer,
Guadalupe Mas, uns companys de
Catalunya de Montbui dels quals par-
lem en una altra crònica.

Alcanyic és una ciutat bella, ple-
na de caràcter; una ciutat de mu-
ltitud. Moltes jaques s'ornen amb es-
cels d'armes; hi ha carrers i recons
que semblen de novella de capa i
espasa; abunden el plateresc i el
barroc més pur; hi ha una plaça
que és una meravella, una plaça
que sembla una decoració de teatre.

Ara en retornar del cafè, en un
moment d'aquests tan bells, tan evoca-
dors trenquen el silenci de la nit
amb unes rialles, unes veus alegres, el
bordo i la prima d'unes guitarres.

... orou la jota, aspra de meny-
preu i de buria, atenta, abrundada
per l'anhel de llibertat que hi ha
en el que canta:

Cómo llorarias, madre,
si vinieran los fascistas.
Pero son unos cobardes
y les perdimos de vista
¡Cómo llorarias, madre!

Crits, aplaudiments. I novament,
com una sageta se s'enfila cel a-
munt, la veu del que canta, del que
improvisa:

Se decían militares
y han resultado vergudos
militares si los hubo:
Galan y Garcia Hernández
¡Se decían militares!

Al juicioso Cabanellas,
por canalla y por ladrón,
te haremos ver las estrellas,
mal nacido, m...

—Poso tan sols la inicial de la
paraula, que rima amb eladrón,
perquè es tracta d'una paraula poc
parlamentària.

M'apropo al grup. Una vella balla,
una jove riu Tot és alegria perquè
han arribat els nostres milicians i

el poble ja no se sent deseparat.
Una noieta, una noieta que sem-
bia escapada d'una pintura del gran
Miquel Vuardic, i que, no sé perquè,
m'ha pres per oficial de milicies, em
demana:

—Senor oficial, dame un pedazo
de bandera catalana.

Naturalment, resto un xic estra-
nyat del que em demana: Els amics,
pero —cada moment en trobo més—
em diuen, i jo ho he vist després,
que les noies d'Alcanyic s'enorgu-
ellen de portar al pit, damunt el
cor, un llig amb l'or i la sang de la
bandera de Catalunya.

It. és alta la nit. Ja ja molta es-
tona que ha sonat el toc de silenci.
Pels carrers d'Alcanyic sols s'oïa el
trepig de les patrulles que muntien
la guàrdia.

Jo m'apresso a acabar aquesta
crònica que escric en un saló d'una
casa patrici, que avui ha esdevingut
Comissaria. Alguna vegada, distret,
m'equivoco, i en lloc de la ploma a-
gajo la pistola, que tinc, amb el
corretjem, damunt la taula.

Demà al matí aniré a les avança-
des.

Alcanyic, 10 setembre.